

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 23. 4. 1990 Časová verzia predpisu účinná od: 1.10.1999 do: 30.11.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

111

ZÁKON

z 19. apríla 1990

o štátnom podniku

Federálne zhromaždenie Česko-slovenskej federatívnej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

ČASŤ I

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Účel zákona

Účelom tohto zákona je upraviť postavenie a právne pomery štátneho podniku (ďalej len „podnik“).

§ 2

Podnik, jeho spoločenské poslanie a pracovný kolektív

(1) Podnik je výrobcom tovaru (výrobky, práce a služby), ktorý svoju podnikateľskú činnosť prevádzkuje samostatne na základe hospodárenia na vlastný účet; pritom na seba berie primerané hospodárske riziko.

(2) Pracovný kolektív podniku tvoria zamestnanci, ktorí v podniku vykonávajú práce v hlavnom pracovnom pomere.¹⁾

ČASŤ II

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvá hlava

Postavenie a riadenie podniku

§ 3

Štát a podnik

(1) Štát vytvára podmienky pre podnikateľskú činnosť podniku a túto činnosť reguluje predovšetkým právnymi predpismi.

(2) Činnosť a územnú pôsobnosť podniku možno obmedzovať alebo do nej zasahovať iba za podmienok a spôsobom ustanoveným zákonom.

§ 4 Zakladateľ

(1) Zakladateľom podniku je ústredný orgán štátnej správy.

(2) Zakladateľ vykonáva voči podniku funkciu orgánu hospodárskeho riadenia²⁾ za podmienok a v rozsahu ustanovenom zákonom.

§ 4a

Majetok štátu, ktorý bol v správe zaniknutého podniku (§ 32 ods. 3) a ktorý nemá určeného správcu, ústredný orgán štátnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí prevažujúca činnosť zaniknutého podniku, vloží do založeného podniku alebo založí nový podnik.

§ 5 Právne postavenie podniku

(1) Podnik je právnickou osobou; vystupuje v právnych vzťahoch vo svojom mene a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

(2) Podnik nezodpovedá za záväzky štátu alebo iných subjektov. Štát nezodpovedá za záväzky podniku, pokiaľ zákon neustanovuje inak.³⁾

(3) Proti zásahom orgánov hospodárskeho riadenia do svojej činnosti, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi, sa podnik môže domáhať ochrany za podmienok ustanovených zákonom.⁴⁾

(4) Ak orgán hospodárskeho riadenia svojím zásahom do činnosti podniku spôsobil tomuto podniku majetkovú ujmu, je povinný ju nahradiť. Podmienky a rozsah náhrady majetkovej ujmy, ako aj prípady, keď sa náhrada neposkytuje, ustanovuje zákon.⁵⁾

§ 6 Majetkové postavenie podniku

(1) Podnik hospodári s vecami a majetkovými právami zverenými mu pri jeho založení, a ďalej s vecami a majetkovými právami nadobudnutými v priebehu jeho podnikania.⁶⁾ Veci, s ktorými podnik hospodári, sú v štátnom vlastníctve.

(2) Podnik má právo majetok, s ktorým hospodári, držať, užívať ho a nakladať s ním v súlade s právnymi predpismi; podnik nemôže týmto majetkom zabezpečovať záväzky tretích osôb.⁸⁾ Majetok sa môže podniku odňať iba v prípadoch a za podmienok ustanovených zákonom.

(3) Čistá hodnota majetku zvereného podniku pri jeho založení tvorí jeho kmeňové imanie.

Finančné postavenie podniku

§ 7

Podnik je subjektom vzťahov k štátnemu rozpočtu a štátnym fondom.

§ 8

(1) Podnik uhrádza svoje potreby a náklady z príjmov získaných predovšetkým zo svojej podnikateľskej činnosti, ako aj z ďalších zdrojov.

(2) Podnik svoje daňové povinnosti voči štátnemu rozpočtu a rozpočtu obce, podľa osobitných

predpisov,^{6a)} zahŕňa do nákladov. Podnik môže zo zisku po zdanení poskytnúť dary len obciam, štátnym podnikom, štátnym rozpočtovým a štátnym príspevkovým organizáciám.

(3) Podnik je povinný vykonať osobitný odvod do štátneho rozpočtu zo zisku po zdanení, ak tak ustanoví osobitný zákon.

(4) Hospodársky výsledok (zisk alebo strata) zistený z účtovnej závierky podnik rozdelí alebo vyrovná podľa rozhodnutia dozornej rady takto:

- a) zisk na doplnenie rezervného fondu a ďalej na prídely podľa osobitného predpisu,
- b) stratu podľa osobitného predpisu.

(5) Odpisy hmotného a nehmotného majetku^{6c)} tvoria vlastný zdroj financovania podniku; použijú sa na obstaranie hmotného a nehmotného majetku.

§ 9

(1) Podnik povinne vytvára rezervný fond určený na opatrenia, ktoré majú prekonať nepriaznivý priebeh hospodárenia podniku alebo na krytie straty vyplývajúcej z jeho hospodárenia.

(2) Podnik po vytvorení rezervného fondu podľa odseku 1 alebo jeho doplnení podľa § 8 ods. 4 poskytne príspevok zamestnancom podľa osobitného predpisu.^{6d)}

(3) Po použití zisku podľa odsekov 1 a 2 môže podnik vytvárať na podporu hospodárenia vlastného podniku ďalšie fondy podľa vlastných vnútropodnikových pravidiel schválených zakladateľom.

(4) Prostriedky fondov nemožno podniku odňať, ak osobitný zákon neustanoví inak; podnik o ich použití rozhoduje v súlade s právnymi predpismi samostatne. Zostatky jednotlivých fondov sa prevádzajú do ďalších období bez obmedzenia.

(5) Podnik je povinný viesť predpísaným spôsobom účtovníctvo, zostavovať ročnú a mimoriadnu účtovnú závierku a overenú audítorom ju predkladať zakladateľovi a poskytovať príslušným orgánom štátnej správy.^{6e)}

(6) Ročnú a mimoriadnu účtovnú závierku overuje audítor.^{6f)} Náklady s tým spojené uhrádza podnik.

(7) Podnik v platobnom styku v obchodných záväzkových vzťahoch uplatňuje prednostne zmenku^{6g)} a akreditívne formy platenia.^{6h)}

(8) Podnik je povinný ukladať peňažné prostriedky len v jednej banke (ďalej len „financujúca banka“); v odôvodnených prípadoch môže zakladateľ vnútorným organizačným jednotkám podniku povoliť otvorenie účtu aj v inej banke, o čom súčasne upovedomí financujúcu banku. Ak financujúca banka neposkytuje plný rozsah bankových služieb,^{6ch)} je povinná na požiadanie podniku udeliť súhlas, aby chýbajúci rozsah bankových služieb poskytla podniku iná banka. Podnik môže zmeniť financujúcu banku, len ak sa zmluvne dohodne na vyrovaní záväzkov voči doterajšej financujúcej banke.

(9) Podnik vykonáva platby v bezhotovostnej forme. Hotovostné platby môže vykonávať len do výšky 10 000 Sk denne.

§ 10

Vnútorná organizácia podniku

(1) Vnútorná organizácia podniku a organizácia vnútorného riadenia je vo výhradnej pôsobnosti

podniku.

(2) Vnútornú organizáciu podniku upravuje organizačný poriadok, prípadne iný podnikový organizačný predpis. V označení vnútornej organizačnej jednotky podniku sa nesmie použiť slovo „podnik“ alebo „organizácia“.

(3) Podnik môže určiť, ktoré vnútorné organizačné jednotky sa zapíšu do obchodného registra ako odštepne závody. Vedúci odštepného závodu je oprávnený robiť v mene podniku všetky právne úkony týkajúce sa tohto odštepného závodu.

§ 11

Ochrana životného a prírodného prostredia a zdravia občanov

(1) Podnik je pri svojej hospodárskej a sociálnej činnosti povinný čo najúčinnejšie chrániť životné a prírodné prostredie pred škodlivými vplyvmi, ktoré jeho činnosť vyvoláva, a najmä dbať na to, aby neohrozoval zdravie občanov. Z vlastných zdrojov financuje a uskutočňuje opatrenia zamerané na odstránenie škôd vzniknutých jeho činnosťou a opatrenia na tvorbu a ochranu všetkých zložiek životného a prírodného prostredia ohrozovaných jeho činnosťou.

(2) Podnik je povinný budovať zariadenia na ochranu životného a prírodného prostredia, uvádzať tieto zariadenia do prevádzky spoločne s príslušným výrobným alebo nevýrobným zariadením a trvale zabezpečovať ich plynulý a účinný chod.

Druhá hlava

Vznik a zánik podniku

§ 12

Vznik podniku

(1) Podnik vzniká na základe rozhodnutia zakladateľa dňom zápisu do obchodného registra.

(2) Návrh na zápis podniku do obchodného registra podáva zakladateľ. Zakladateľ je povinný k návrhu na zápis podniku do obchodného registra pripojiť:

- a) zakladaciu listinu;
- b) súhlas príslušného orgánu štátnej správy s predmetom činnosti (podnikania), pokiaľ osobitné predpisy taký súhlas vyžadujú.

(3) Zakladateľ je povinný prerokovať založenie podniku s obcou.

§ 13

Zakladacia listina

(1) Zakladaciu listinu podniku vydáva zakladateľ.

(2) Zakladacia listina musí obsahovať:

- a) označenie zakladateľa;
- b) názov, sídlo podniku a jeho identifikačné číslo; názov musí vylučovať možnosť zámeny s názvami iných organizácií a musí byť z neho zrejmé, že ide o štátny podnik;
- c) základný predmet činnosti (podnikania);
- d) vymedzenie majetku;⁶⁾
- e) výšku kmeňového imania; pokiaľ nemožno výšku kmeňového imania určiť, musí sa tak stať do 60 dní odo dňa vzniku podniku;

- f) ustanovenia o prechode práv a povinností na podnik, pokiaľ sa práva a povinnosti na podnik prevádzajú.

§ 14

Rozdelenie, zlúčenie a splynutie podniku

(1) K rozdeleniu, zlúčeniu alebo splynutiu podniku dochádza na základe rozhodnutia zakladateľa (zakladateľov) dňom zápisu do obchodného registra. Návrh na zápis podáva zakladateľ; v prípade splynutia podnikov ten zo zakladateľov, ktorý bude voči novovzniknutému podniku vykonávať funkciu zakladateľa (§ 17 ods. 2).

(2) Ak pri zlúčení alebo pri splynutí doterajšie podniky dosahujú obrat alebo podiel na trhu určený v osobitnom predpise,⁹⁾ návrh na zápis do obchodného registra možno podať až po schválení zlúčenia alebo splynutia podľa tohto predpisu.

(3) Rozdelený podnik zaniká a jeho majetok a záväzky prechádzajú v rozsahu určenom zakladateľom na novovzniknuté, prípadne preberajúce podniky.

(4) Zlučovaný podnik zaniká a jeho majetok a záväzky prechádzajú na preberajúci podnik.

(5) Pri splynutí podnikov doterajšie podniky zanikajú a ich majetok a záväzky prechádzajú na novovzniknutý podnik.

(6) K rozdeleniu, zlúčeniu a splynutiu podniku sa vyjadruje príslušný odborový orgán.

§ 15

Zánik podniku

(1) Podnik zaniká:

- a) rozdelením, zlúčením, splynutím, zrušením bez likvidácie;
- b) likvidáciou zrušeného podniku.

(2) Zánik podniku nastáva na základe skutočností uvedených v odseku 1 dňom výmazu podniku z obchodného registra. Návrh na výmaz podniku z obchodného registra podáva zakladateľ, prípadne likvidátor.

(3) Pri zániku podniku zrušením bez likvidácie urobí zakladateľ opatrenia o všetkom jeho majetku a záväzkoch. Ak tak neurobí, vykoná sa likvidácia podniku podľa osobitných predpisov.

(4) Zánik podniku podľa odseku 1 písm. b) je zakladateľ povinný prerokovať s Ministerstvom pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). O zániku podniku zakladateľ informuje obec.

(5) K zániku podniku podľa ustanovenia odseku 1 sa vyjadruje príslušný odborový orgán.

Likvidácia podniku

§ 15a

(1) Likvidáciou podniku sa rozumie prevod majetku štátu na iné osoby na účel speňaženia majetku a vyporiadania všetkých záväzkov zrušeného podniku. Pri vyporiadaní záväzkov sa postupne uspokojia pohľadávky zamestnancov podniku, pohľadávky štátu a pohľadávky ostatných veriteľov.

(2) Návrh na zápis likvidácie podniku a na zápis likvidátora do obchodného registra podáva

registrovému súdu zakladateľ po predchádzajúcom súhlase ministerstva. Počas likvidácie používa podnik svoje obchodné meno s dodatkom „v likvidácii“.

(3) Zápisom podniku v likvidácii do obchodného registra prechádza zakladateľská funkcia na ministerstvo.

(4) Vstupom podniku do likvidácie zanikajú orgány podniku uvedené v § 18 a pôsobnosť konaf vo všetkých veciach podniku prechádza na likvidátora. Likvidátorom nemôže byť riaditeľ štátneho podniku vstupujúceho do likvidácie ani riaditeľom vymenovaní zástupcovia podľa § 19 ods. 4.

(5) Odmenu likvidátora určuje zakladateľ, pričom výšku odmeny určí hlavne s ohľadom na dodržanie lehoty na skončenie likvidácie a na rozpočet likvidácie.

§ 15b

(1) Pri vstupe podniku do likvidácie zakladateľ určí likvidátorovi lehotu, v ktorej likvidáciu skončí.

(2) Zakladateľ môže na vymáhanie pohľadávok alebo na plnenie záväzkov malého rozsahu (napr. neskončené súdne spory, príjem splátok kúpnej ceny za predané byty a pod.) zlúčiť viaceré podniky v likvidácii až po splnení pohľadávok zamestnancov, daňových povinností a ďalších záväzkov týchto podnikov voči štátnemu rozpočtu.

§ 15c

(1) Likvidátor je oprávnený konať v mene podniku dňom zápisu likvidácie podniku a prvého zápisu likvidátora do obchodného registra. Pri zmene osoby likvidátora nový likvidátor koná v mene podniku dňom, ku ktorému bol zakladateľom vymenovaný za likvidátora.

(2) V priebehu likvidácie likvidátor je povinný

- a) zverejniť v Obchodnom vestníku oznámenie o vstupe podniku do likvidácie s výzvou, aby všetci veritelia podniku a iné osoby a orgány, ktoré sú vstupom podniku do likvidácie dotknuté, prihlásili svoje pohľadávky alebo iné práva v lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 90 dní od vstupu podniku do likvidácie, inak tieto práva zanikajú,
- b) sústrediť v lehote do 60 dní od vstupu podniku do likvidácie peňažné prostriedky podniku na jeden účet vo financujúcej banke,
- c) speňažiť majetok podniku v súlade s plánom likvidácie schváleným zakladateľom a po prerokovaní s daňovým úradom,
- d) uspokojiť prednostne pohľadávky zamestnancov zrušeného podniku vzniknuté do skončenia pracovného pomeru (mzda, náhrada mzdy, nároky vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancom) a odstúpné,
- e) zaplatiť odvody do štátneho rozpočtu, dane a poplatky vrátane záväzkov za návratné finančné výpomoci z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- f) odvieť poisťné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a príspevok do Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky,
- g) vyporiadať záväzky a pohľadávky.

(3) Po schválení účtovnej závierky zakladateľom likvidátor je povinný

- a) odvieť majetkový zostatok, ktorý vyplynie z likvidácie (ďalej len „likvidačný zostatok“), príslušnému daňovému úradu vo výške vyplývajúcej z osobitného predpisu¹⁰⁾ a so zvyšným zostatkom naložiť podľa pokynov zakladateľa,

- b) zabezpečiť úschovu spisového materiálu a účtovných dokladov podľa osobitného predpisu,¹¹⁾
- c) do 30 dní po skončení likvidácie podať registrovému súdu návrh na výmaz podniku z obchodného registra.

(4) Ak likvidátor zistí, že podnik v likvidácii je predĺžený, podá bez zbytočného odkladu návrh na vyhlásenie konkurzu.¹²⁾

(5) Účtovnú závierku vypracovanú ku dňu vstupu podniku do likvidácie a plán likvidácie majetku podniku je likvidátor povinný zaslať zakladateľovi a ministerstvu do 30 dní odo dňa vstupu podniku do likvidácie. Plán likvidácie majetku doručí aj príslušnému daňovému úradu. Personálnu časť plánu likvidácie (profesijnú skladbu, počty a termíny uvoľňovania zamestnancov) prerokuje s príslušným odborovým orgánom.

(6) Likvidátor štvrtročne predkladá zakladateľovi a ministerstvu správu o stave majetku likvidovaného podniku a ku dňu skončenia likvidácie im predloží účtovnú závierku s návrhom na vyporiadanie likvidačného zostatku spolu so záverečnou správou o priebehu likvidácie.

(7) Konanie podľa osobitných predpisov¹³⁾ sa prerušuje vstupom podniku do likvidácie.

§ 15d

(1) Majetok podniku speňaží likvidátor predajom vecí na verejnej dražbe s výnimkou

- a) predaja bytov a nebytových priestorov, na ktoré sa vzťahuje osobitný predpis,¹⁴⁾
- b) predaja pozemku, na ktorom je postavená stavba vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby a táto osoba má záujem o kúpu pozemku,¹⁵⁾
- c) predaja stavby, ak pozemok je vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby a táto osoba má záujem o kúpu stavby na tomto pozemku,¹⁵⁾
- d) predaja hnutelných vecí v nadobúdacej hodnote do 20 000 Sk,
- e) bezodplatného prevodu vecí na zakladateľa, štátnu rozpočtovú organizáciu alebo štátnu príspevkovú organizáciu podľa osobitného predpisu.

(2) Pri organizovaní verejnej dražby likvidátor postupuje podľa ustanovení dražobného poriadku. Po neúspešnej verejnej dražbe môže likvidátor organizovať najviac jednu opakovanú verejnú dražbu.

(3) Speňažiť majetok podniku iným spôsobom ako verejnou dražbou môže likvidátor podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ len po neúspešnom vykonaní opakovanej verejnej dražby.

(4) Likvidátor v lehote 15 dní od udelenia súhlasu ministerstva na speňaženie majetku alebo nakladanie s majetkom iným spôsobom¹⁶⁾ ako verejnou dražbou písomne vyzve fyzickú osobu alebo právnickú osobu na uzavretie zmluvy o prevode správy alebo vlastníctva majetku.

(5) Termín konania verejnej dražby likvidátor oznámi zakladateľovi a ministerstvu 14 dní vopred. Výťažok z verejnej dražby likvidátor odvedie na bankový účet podniku.

(6) Po vykonaní príklepu môže sa vydražiteľ ujať držby vydraženej nehnuteľnosti. Lehota na zaplatenie ceny za vydražený nehnuteľný majetok je 30 dní odo dňa konania verejnej dražby. Po zaplatení za vydraženú nehnuteľnosť stáva sa vydražiteľ vlastníkom nehnuteľnosti ku dňu vykonania príklepu. Návrh na zápis vydraženého nehnuteľného majetku do katastra nehnuteľností podá likvidátor v lehote do 30 dní po zaplatení za vydraženú nehnuteľnosť.

(7) Ak sa nehnuteľný majetok prevádza podľa osobitného predpisu¹⁴⁾ bezodplatne na zakladateľa, ktorým je obec, likvidátor uzavrie s obcou zmluvu s podmienkou obmedzenia prevodu

nehnutelností na obdobie piatich rokov odo dňa zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na prevod bytov do vlastníctva fyzických osôb.

§ 15e

(1) Ku dňu skončenia likvidácie zriadi zakladateľ osobitný účet štátneho rozpočtu, ak podnik v likvidácii mal v správe byty a uzavrel s nájomcami bytov zmluvy o prevode vlastníctva bytov podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾ Príjmom osobitného účtu štátneho rozpočtu sú splátky kúpnej ceny, na ktoré sa kupujúci zaviazali v zmluve o prevode vlastníctva bytu.

(2) Zakladateľ zabezpečí vymáhanie splátok a vyúčtovanie úrokov z omeškania z nezaplatených dlžných čiastok z kúpy bytov.

§ 16

Oznamovacia povinnosť

(1) Podnik, na ktorý prešiel majetok i záväzky zaniknutého podniku, je povinný bez meškania upovedomiť podniky a iné subjekty, ktoré sú zánikom podniku dotknuté, o zániku podniku a o prechode jeho majetku a záväzkov.

(2) Ak podnik zanikne zrušením bez likvidácie, má oznamovaciu povinnosť zakladateľ; pri likvidácii podniku má túto povinnosť likvidátor.

(3) Zakladateľ, prípadne likvidátor uverejní tiež bez zbytočného odkladu zánik podniku a prechod jeho majetku a záväzkov, ak mu zakladacia listina ustanovuje povinnosť uverejniť tieto skutočnosti.

(4) Podnik v likvidácii poskytne na účely kontroly požadované informácie, údaje a doklady orgánom kontroly ministerstva a Úradu vlády Slovenskej republiky. Túto povinnosť má jeho štatutárny orgán a nemôže sa jej zbaviť ani vtedy, ak sa svojej funkcie vzdá alebo je z nej odvolaný.

§ 17

Dohoda zakladateľov

(1) Ak sa zlúčenie alebo splynutie podnikov týka niekoľkých zakladateľov, rozhodujú tieto zakladatelia vo vzájomnej dohode. Pri rozhodovaní o splynutí podnikov sa zakladatelia dohodnú, ktorý z nich bude voči novovzniknutému podniku vykonávať funkciu zakladateľa.

ČASŤ III

ORGÁNY PODNIKU A PRÁVA A POVINNOSTI ZAKLADATEĽA

Prvá hlava

Štátny podnik

Orgány podniku

§ 18

Orgány podniku sú riaditeľ a dozorná rada (ďalej len „rada“).

§ 19

Riaditeľ

(1) Riaditeľa vymenúva zakladateľ na základe výberového konania a po vyjadrení rady.

(2) Riaditeľa odvoláva zakladateľ.

(3) Riaditeľ riadi činnosť podniku a ako štatutárny orgán koná vo všetkých jeho veciach; zodpovedá za hospodárnosť pri nakladaní s majetkom v správe podniku. Po prerokovaní v rade schvaľuje ročnú účtovnú závierku, rozdelenie použiteľného zisku a základné otázky koncepcie rozvoja podniku.

(4) Riaditeľ vymenúva a odvoláva svojho zástupcu z radov zamestnancov podniku, ktorý ho v čase jeho neprítomnosti zastupuje v plnom rozsahu jeho práv a povinností. Ak určí viacerých zástupcov, určí ich poradie. Ďalej vymenúva a odvoláva ďalších sebe priamo podriadených zamestnancov podniku.

(5) Riaditeľ podniku a jeho priamo podriadení vedúci zamestnanci nemôžu byť členmi štatutárneho orgánu alebo dozornej rady obchodnej spoločnosti, ak na ich menovanie do tejto funkcie nedal predchádzajúci súhlas zakladateľ.

(6) Osoby uvedené v odseku 5 nemôžu mať majetkovú účasť v obchodnej spoločnosti s podobným predmetom podnikania, ako má podnik, v ktorom sú v pracovnom pomere, alebo v obchodnej spoločnosti, ktorá je dodávateľom tohto podniku, s výnimkou majetkovej účasti podľa osobitného predpisu.⁶⁾

§ 20

Zloženie rady a jej funkčné obdobie

(1) Počet členov rady určí zakladateľ; ich počet je vždy nepárny.

(2) Predsedu rady ustanovuje do funkcie a z nej odvoláva zakladateľ z osôb, ktoré nie sú zamestnancami podniku. Ostatných členov rady polovicu volí a odvoláva pracovný kolektív alebo jeho delegáti, a to z členov pracovného kolektívu tajným hlasovaním; ak v podniku pôsobí odborová organizácia, jedného člena zastupujúceho pracovný kolektív deleguje odborová organizácia zo svojich členov. Druhú polovicu členov rady ustanovuje do funkcie a z nej odvoláva zakladateľ z osôb, ktoré nie sú zamestnancami podniku.

(3) Členov rady nemôže byť riaditeľ ani jeho zástupca.

(4) Predseda zvoláva zasadnutia rady a vedie ich rokovanie. Rada volí zo svojich členov podpredsedu, ktorý zastupuje predsedu v čase jeho neprítomnosti.

(5) Funkčné obdobie rady je 5 rokov. Pred uplynutím funkčného obdobia sa člen rady môže svojej funkcii vzdať písomným podaním rade. Ak sa počet členov rady ustanovených zakladateľom zníži, je zakladateľ povinný bez meškania ustanoviť nového člena rady. Ak sa počet členov rady volených pracovným kolektívom zníži, postupuje sa podľa volebného poriadku pre voľby a odvolanie členov rady.

§ 21

Pôsobnosť rady

(1) Rada

- a) prerokúva ročnú a mimoriadnu účtovnú závierku a rozhoduje o rozdelení zisku a úhrade strát,
- b) schvaľuje návrh na obstaranie hmotného a nehmotného majetku, v súlade so štatútom,
- c) schvaľuje návrhy na financovanie hmotného a nehmotného majetku úverom v súlade so štatútom,
- d) prerokúva základné otázky koncepcie rozvoja podniku a jeho podnikateľskej činnosti,

- e) dohliada na vedenie a hospodárenie podniku,
- f) kontroluje údaje v účtovných knihách, ako aj ďalších dokladoch,
- g) v odôvodnených prípadoch odporúča zakladateľovi odvolať riaditeľa,
- h) vyjadruje sa k rozdeleniu, zlúčeniu, splynutiu a zrušeniu podniku,
- ch) podáva zakladateľovi polročnú a ročnú správu o hospodárení podniku.

(2) Na prijatie uznesenia rady je potrebná nadpolovičná väčšina hlasov všetkých členov rady.

§ 22

Práva a povinnosti zakladateľa

(1) Zakladateľ môže po prerokovaní v rade rozhodnúť o zlúčení, splynutí, rozdelení alebo zrušení podniku

- a) na základe programu štrukturálnych zmien národného hospodárstva (rozvoj alebo útlm odvetví alebo odboru), schváleného vládou;
- b) na návrh podniku (podnikov), o ktorých zlúčenie, splynutie, rozdelenie alebo zrušenie ide;
- c) ak podnik svojim hospodárením ohrozuje alebo neoprávnene znižuje svoje kmeňové imanie alebo nie je schopný plniť svoje odvodové alebo daňové povinnosti alebo nie je schopný vytvárať povinné podnikové fondy v určenom rozsahu alebo ak vykazuje vo dvoch po sebe nasledujúcich ročných účtovných závierkach stratu.

(2) Zakladateľ schvaľuje štatút rady a jej rokovací poriadok.

(3) Zakladateľ môže v odôvodnených prípadoch uložiť riaditeľovi povinnosť vyčleniť z majetku administratívnu budovu, ktorá neslúži pre potreby štátneho podniku, z dôvodu celospoločenského záujmu pre potreby orgánov štátnej správy.

Druhá hlava

Štátny podnik na uspokojovanie verejnoprospešných záujmov

§ 23

Predmet činnosti podniku

(1) Pre podniky, ktorých základným predmetom činnosti je uspokojovanie verejnoprospešných záujmov a v ktorých je táto skutočnosť vyjadrená v zakladacej listine, platia ustanovenia tohto zákona s odchýlkami ustanovenými v tejto hlave.

(2) Zakladateľ je oprávnený určiť podniku v zakladacej listine v rámci základného predmetu činnosti povinný predmet činnosti a tento povinný predmet činnosti meniť. Zakladateľ môže tiež pre povinný predmet činnosti obmedziť podniku jeho územnú pôsobnosť.

§ 24

Orgány podniku

V podniku sa nezriaďuje rada.

§ 25

Ročná účtovná závierka a použiteľný zisk

Zakladateľ na návrh riaditeľa schvaľuje ročnú účtovnú závierku a rozhoduje o rozdelení použiteľného zisku.

§ 26**Zlúčenie, rozdelenie, splnutie a zrušenie podniku**

(1) Zakladateľ môže po prerokovaní s obcou rozhodnúť o zlúčení, splnutí, rozdelení alebo zrušení podniku aj z iných dôvodov, než ktoré sú uvedené v § 22.

(2) K opatreniu podľa odseku 1 sa vyjadruje príslušný odborový orgán.

ČASŤ IV**SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****Spoločné ustanovenia****§ 27**

Zakladateľ môže za podmienok ustanovených týmto zákonom podniku priznať alebo odňať charakter podniku, ktorého základným predmetom činnosti je uspokojovanie verejnoprospešných záujmov.

§ 29

V podniku vzniknutom podľa tohto zákona je zakladateľ povinný zabezpečiť ustanovenie rady najneskôr do 60 dní od vzniku podniku, ak nejde o podnik pre uspokojovanie verejnoprospešných záujmov.

§ 30

Postavenie, práva a povinnosti odborových orgánov ustanovené právnymi predpismi alebo vyplývajúce z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, nie sú týmto zákonom dotknuté.

Prechodné ustanovenia**§ 31**

(1) Podniky vzniknuté podľa zákona č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku sa považujú odo dňa účinnosti tohto zákona za vzniknuté podľa tohto zákona. Doterajšie vnútorné organizačné jednotky týchto podnikov zapísané v obchodnom registri sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za odštepne závody podľa tohto zákona.

(2) V podnikoch uvedených v odseku 1 zanikajú dňom účinnosti tohto zákona doterajšie orgány samosprávy.

(3) Pri likvidácii podniku začatej pred 1. októbrom 1999 s výnimkou § 15d sa postupuje podľa doterajších predpisov.

§ 31a

Funkčné obdobie členov rady ustanovených a zvolených podľa doterajších predpisov sa skončí ustanovením a zvolením členov rady podľa tohto zákona, ktoré zabezpečí zakladateľ do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

§ 35

Pokiaľ sa v právnych predpisoch používa pojem štátna hospodárska organizácia, rozumie sa tým aj štátny podnik podľa tohto zákona, pokiaľ nie je ustanovené inak.

Záverečné ustanovenia**§ 36**

Vláda Slovenskej republiky upraví nariadením finančné hospodárenie podnikov.

§ 37

Zrušuje sa zákon č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku.

§ 38**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

DRAŽOBNÝ PORIADOK PRE DRAŽBU VECÍ ŠTÁTNYCH PODNIKOV V LIKVIDÁCII**Čl. I****Základné ustanovenia**

(1) Tento dražobný poriadok upravuje podmienky a postup verejnej dražby (ďalej len „dražba“) vyhlásenej likvidátorom štátneho podniku (ďalej len „likvidátor“) v likvidácii.

(2) Predmetom dražby môže byť jedna alebo viac nehnuteľných alebo hnutelných vecí (ďalej len „majetok“), ktoré sú vo vlastníctve štátu a v správe štátneho podniku v likvidácii.

(3) Predmetom dražby nemôže byť majetok, na ktorý boli uplatnené reštitučné nároky, kultúrne pamiatky, ochranné lesy a lesy osobitného určenia chránené osobitnými predpismi. Predmetom dražby nemôže byť ani majetok, ktorý je zafixovaný záložným právom alebo je predmetom súdneho sporu.

(4) Pri určovaní podmienok dražby likvidátor musí brať do úvahy potrebu vyporiadať pohľadávky veriteľov v plnej výške. V opačnom prípade prichádza do úvahy možnosť odporovateľnosti proti právnemu úkonu podľa § 42a Občianskeho zákonníka.

Čl. II**Organizovanie dražby**

(1) Organizátorom dražby je likvidátor štátneho podniku v likvidácii alebo ním poverená fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorej predmetom podnikania je výkon dražieb. Likvidátor riadi prípravu, priebeh a realizáciu výsledkov dražby v súlade s platnými predpismi a s týmto dražobným poriadkom.

(2) Likvidátor vydá ku každej dražbe osobitné oznámenie o vyhlásení dražby (ďalej len „oznámenie“), ktoré obsahuje najmä

- a) názov a sídlo štátneho podniku v likvidácii, ktorý má majetok v správe,
- b) špecifikáciu nehnuteľného majetku s uvedením identifikačných údajov z katastra nehnuteľností a prípadných záväzkov, ktoré viaznu na nehnuteľnostiach (vecné bremená),
- c) súpis hnutelného majetku,
- d) vyvolávaciu cenu určenú znaleckým posudkom,
- e) miesto, dátum a čas konania dražby,
- f) výšku dražobnej zábezpeky, miesto a spôsob jej zloženia,
- g) podmienky, za ktorých môže záujemca vykonať obhliadku draženého majetku a nahliadnúť do majetkovoprávnej dokumentácie a do dražobného poriadku,
- h) osoby oprávnené dražiť,
- ch) lehotu na zaplatenie ceny dosiahnutej vydražením pod následkom prepadnutia dražobnej zábezpeky.

(3) Oznámenie sa musí zverejniť najneskôr 14 dní pred dňom konania dražby v dennej tlači distribuovanej celoštátne. V rovnakej lehote musí o dražbe informovať zakladateľa a Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky.

(4) Vyvolávacía cena je

- a) cena nehnuteľností a trvalých porastov určená znaleckým posudkom,
- b) cena hnutelností určená znaleckým posudkom alebo odhadom,
- c) cena zásob v čase dražby alebo súčet ich cien vykazovaných v účtovníctve.

Na dražbu sa nevzťahujú cenové predpisy.

(5) Dražobná zábezpeka sa určuje vo výške 10 % z ceny určenej znaleckým posudkom alebo odhadom, ak v oznámení nie je uvedené inak.

(6) Dokladom o zložení dražobnej zábezpeky je výpis z bankového účtu dražiteľa o platbe prevedenej na bankový účet určený likvidátorom. Ak bola dražobná zábezpeka zložená v hotovosti, preukazuje sa dražiteľ dokladom o jej zaplatení.

(7) Dražobná zábezpeka sa započítava do ceny dosiahnutej vydražením.

(8) Ak vydražiteľ nezaplatí cenu dosiahnutú vydražením v termíne, ktorý je určený v oznámení, dražobná zábezpeka v plnej výške prepadá v prospech štátneho podniku v likvidácii.

(9) Dražiteľom, ktorí neboli na dražbe úspešní, sa dražobná zábezpeka vráti v plnej výške; likvidátor ju vráti do siedmich dní od konania dražby na bankový účet alebo na adresu, ktorú určí dražiteľ.

(10) Ak predmet dražby nie je vydražený v prvom kole, uskutoční sa opakovaná dražba. Na opakovanú dražbu sa vzťahujú podmienky uvedené v čl. IV bode 13 dražobného poriadku.

Čl. III

Podmienky účasti na dražbe

(1) Záujemca o dražbu je povinný

- a) preukázať totožnosť a dať sa zapísať do zoznamu dražiteľov; ak je záujemca o dražbu právnická osoba, je ten, kto je oprávnený v jej mene konať, povinný predložiť splnomocnenie, preukázať svoju totožnosť a predložiť výpis z obchodného registra,
- b) preukázať zloženie dražobnej zábezpeky vo výške určenej v oznámení,
- c) zaplatiť poplatok 1 000 Sk za oprávnenie zúčastniť sa na dražbe.

(2) Ak záujemca o dražbu nesplní niektorú z podmienok uvedených v odseku 1, nemôže sa na dražbe zúčastniť.

(3) Záujemca sa pri vstupe do dražobnej miestnosti zapíše do zápisného hárka a svojím podpisom potvrdí súhlas s dražobným poriadkom. V zápisnom hárku sa uvedú tieto údaje:

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby alebo obchodný názov právnickej osoby, prípadne meno a priezvisko osoby splnomocnenej zúčastniť sa ako dražiteľ na dražbe a predložiť výpis z obchodného registra,
- b) identifikačné číslo dokladu totožnosti,
- c) číslo a dátum výpisu z obchodného registra,
- d) číslo a dátum dokladu o zložení dražobnej zábezpeky.

(4) Záujemcovi, ktorý sa preukázal požadovanými dokladmi, zaplatil dražobný poplatok a zapísal sa do zápisného hárka, prideliť likvidátor tabuľku s dražobným číslom.

Čl. IV Priebeh dražby

(1) Dražbu vykonáva licitátor, ktorého vymenúva likvidátor. Za licitátora možno vymenovať fyzickú osobu staršiu ako 18 rokov, bezúhonnú a spôsobilú na výkon tejto činnosti. Likvidátor dražby je povinný pripraviť pre dražbu náhradného licitátora pre prípad, ak by licitátor vo svojej činnosti nemohol pokračovať. Licitátor sa nesmie sám ani prostredníctvom svojho zástupcu uchádzať o majetok, ktorý je predmetom dražby.

(2) Na činnosť licitátora dohliada likvidátor.

(3) Ak licitátor neplní svoje povinnosti v súlade s dražobným poriadkom, môže ho likvidátor odvolať a na jeho miesto určiť náhradného licitátora.

(4) Licitátor začína dražbu oznámením predmetu dražby a vyvolávacej ceny. Zároveň oznámi, či ide o prvú alebo o opakovanú dražbu.

(5) Dražitelia, ak majú záujem o dražený majetok, reagujú na oznámenie vyvolávacej ceny zdvihnutím tabuľky s dražobným číslom. Ak o dražený majetok prejaví záujem iba jeden dražiteľ, licitátor úderom dražobného kladivka určí predmet dražby tomuto dražiteľovi. Ak o dražený majetok prejaví záujem viac dražiteľov, určí z nich licitátor toho, kto sa prihlásil prvý. V prospech tohto dražiteľa opakuje licitátor ponuku ceny tri razy spolu s dodatkom „prvý raz“, „druhý raz“, „tretí raz“.

(6) Licitátor opakuje ponuku bez unáhlenia. Po treťom opakovaní ponuky licitátor určí príklepom majetok do vlastníctva tomu, kto urobil poslednú ponuku.

(7) Ak iný dražiteľ do príklepu licitátora ponúkne vyššiu sumu, licitátor pokračuje v dražbe od tejto poslednej ponuky. Najnižšia suma, o ktorú možno ponuku zvýšiť, je 1 000 Sk, ak v oznámení nie je určené inak.

(8) Pri dražbe nehnuteľnosti v opakovanej dražbe môže likvidátor znížiť cenu najviac o 30 % vyvolávacej ceny. Ak sú predmetom dražby len hnutelnosti a nepodarí sa ich vydražiť spôsobom uvedeným v odsekoch 4 až 7 a ak sa zúčastní na dražbe najmenej päť osôb, licitátor vyvolávaciu cenu postupne znižuje, a to vždy o 10 %, najviac však o 30 % vyvolávacej ceny.

(9) Ak v prípade uvedenom v odseku 8 prejaví záujem o dražený majetok niektorý z dražiteľov, opakuje licitátor v jeho prospech zníženú vyvolávaciu cenu tri razy spolu s dodatkom „prvý raz“, „druhý raz“, „tretí raz“.

(10) Licitátor opakuje zníženú vyvolávaciu cenu bez unáhlenia. Po treťom opakovaní zníženej vyvolávacej ceny licitátor príklepom určí dražený majetok do vlastníctva tomu, kto ň prejavil záujem.

(11) Ak iný dražiteľ do príklepu licitátora ponúkne vyššiu cenu, licitátor postupuje podľa odsekov 4 až 7.

(12) Ak sa nepodarí predmet dražby v prvom kole vydražiť spôsobom uvedeným v odsekoch 4 až 11, licitátor dražbu skončí.

(13) Pri opakovanej dražbe sa postupuje podľa odsekov 4 až 12.

(14) O výsledku dražby spíše likvidátor zápisnicu, v ktorej sa uvedie deň a miesto konania dražby, vydražený majetok, meno a adresa vydražiteľa, vyvolávacía cena, vydražená cena a výška dražobnej zábezpeky zložená vydražiteľom. V zápisnici sa uvedie suma, ktorú je vydražiteľ povinný

doplatiť k dražobnej zábezpeke na určený bankový účet, a lehota na zaplatenie. Zápisnica ďalej musí obsahovať zoznam vydraženého majetku, v prípade nehnuteľného majetku musí obsahovať údaje potrebné na vykonanie zápisu do katastra nehnuteľností. Zápisnicu podpíše likvidátor, licitátor a vydražiteľ. Originál zápisnice prevezme vydražiteľ, kópiu zápisnice s originálnymi podpismi uschováva likvidátor.

(15) Likvidátor vydá vydražiteľovi potvrdenie o tom, že mu bola vec vydražená a že je povinný za vydraženú nehnuteľnosť zaplatiť kúpnu cenu v lehote do 30 dní. Potvrdenie musí obsahovať všetky náležitosti uvedené v zápisnici spolu s dátumom a celkovou uhradenou sumou. Potvrdenie o predaji slúži ako doklad na vykonanie zápisu do katastra nehnuteľností.

(16) Návrh na zápis do katastra nehnuteľností podáva likvidátor v lehote do 30 dní odo dňa zaplatenia kúpnej ceny vydraženej nehnuteľnosti.

(17) Vydraženú nehnuteľnosť odovzdá likvidátor vydražiteľovi až po zaplatení kúpnej ceny.

Čl. V

Záverečné ustanovenie

Na dražby vecí štátnych podnikov v likvidácii sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a primerane ustanovenia zákona č. 427/1990 Zb. o prevodoch vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby v znení neskorších predpisov.

- 1) § 27 a nasl. a § 70 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 52/1989 Zb.).
- 2) § 26a a nasl. Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 3) Napr. § 251 Zákonníka práce.
- 4) § 26a až 26d Hospodárskeho zákonníka. § 2 ods. 1 písm. e), § 2a a § 46d zákona č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži v znení neskorších predpisov.
- 5) § 26a Hospodárskeho zákonníka. § 2a zákona č. 121/1962 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 6) § 9a Hospodárskeho zákonníka.
- 6a) Napr. zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení zákona č. 626/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 124/1993 Z. z.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľnosti v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 87/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 319/1992 Zb. o cestnej dani.
§ 4 ods. 2 zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.
- 6b) § 20 ods. 4 zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 6c) § 28 zákona č. 286/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 6d) § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z. o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1993 a o zmene zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia a niektorých ďalších zákonov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z.
- 6e) Napr. § 38 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov.
- 6f) Zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1992 Zb. o audítoroch a Slovenskej komore audítorov.
§ 20 zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.
- 6g) Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Zb.
- 6h) Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.
- 6ch) Zákon č. 21/1992 Zb. o bankách.
- 6i) § 24 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 60/1994 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z. z.
- 7) § 348 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 8) Napríklad § 303 a nasl. Obchodného zákonníka.
- 9) § 9 a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 188/1994 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže.
- 10) Zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení zákona č. 626/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 124/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 326/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 367/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 368/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 281/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 126/1996 Z. z.
- 11) Zákon Slovenskej národnej rady č. 149/1975 Zb. o archívniectve v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 571/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z.
- 12) Zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zákona č. 471/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 91/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 122/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 190/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z. a zákona Národnej

rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z.

13) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1996 Z. z. Colný zákon, zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

14) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

15) Napríklad § 140 Občianskeho zákonníka.

16) § 47b zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

